

Uddannelsesforbundet

AVU/VUC – tilbage til fremtiden!

**AVU er med sit
voksenpædagogiske
læringsmiljø en uundværlig
spiller i den nationale
uddannelsesstrategi.**

AVU/VUC – tilbage til fremtiden!

AVU er med sit voksenpædagogiske læringsmiljø en uundværlig spiller i den nationale uddannelsesstrategi.

Uddannelsen bidrager til at:

- Fremme voksnes interesse for uddannelse
- Styrke deres muligheder for at komme videre i uddannelse fx EUD, HF og andre gymnasiale uddannelser
- Kvalificere så mange borgere som muligt til at tage aktiv del i et omskifteligt arbejdsmarked
- Sætte fokus på aktivt medborgerskab og demokratisk dannelse
- Styrke den sociale mobilitet og
- Bryde den sociale arv.

Kursisternes faglige, sociale og personlige udvikling understøttes og udvikles gennem det voksenpædagogiske miljø, hvor mødet med andre voksne – undervisere og medkursister – er en forudsætning for, at kursisterne udvikler kritisk refleksion og styrker deres demokratiske handlekompetencer. Det er i det faglige møde med andre voksne, at kursisten bliver i stand til at se sig selv og sin omverden i såvel et nært som større perspektiv, hvilket er en grundlæggende forudsætning for, at kursisterne opnår ny faglig viden og udvikler sociale og personlige kompetencer.

Almendannelse og almen uddannelse

Uddannelsesforbundet mener, at det er vigtigt at fastholde AVU-lovens intentioner og ikke mindst AVU's dannelsesperspektiv. Det er essentielt for, at uddannelsen kan bidrage til at sikre kompetente borgere og ikke kun borgere med kompetencer.

I det 21. århundrede, i globaliseringens tidsalder, stilles der nye krav til det enkelte menneskes identitetsdannelse. Samfundets mange valgmuligheder afkræver svar på kulturelt tilhørssted og personlig

profil. Disse udfordringer om menneskets forhold til sig selv, andre, samfundet og naturen kræver dannelse og uddannelse, som i dag løftes af VUC.

Almen dannelse er en forudsætning for udvikling af kursisternes demokratiske dannelse, et aktivt medborgerskab, hvor individet har en kvalificeret og fast tilknytning til et omskifteligt arbejdsmarked, og fællesskabsfølelsen for den enkelte og den større sammenhængskraft i samfundet.

Den demokratiske dannelse, som er en kernekompetence, skal ses som sammenhængen mellem tre grundlæggende evner: Evnen til selvbestemmelse, evnen til medbestemmelse og ikke mindst evnen til solidaritet og fællesskab.

En livslang tilknytning til arbejdslivet kræver, at voksne bliver mobile, arbejdsduelige og fagligt, alment og socialt kompetente. Den enkeltes almen dannelse er en forudsætning for, at dette kan lykkes, da det fordrer en aktiv deltagelse fra individet, hvor individet forstår og accepterer og kan se mening med forandringen, hvis et menneske skal flytte sig fra A til B fx ifm. uddannelse/kompetenceudvikling. Hvis denne basis er til stede, kan individet gennem egen rodfæstning fornemme bevægelse og tør tage egne skridt, fx på vej mod nye uddannelser/kompetencer.

AVU arbejder for at:

- Styrke kursisternes faglige kompetencer, viden og færdigheder.
- Styrke kursisternes kritiske sans.
- Sætte kursisterne i stand til at kommunikere nuanceret og målrettet.
- Udvikle kursisternes kreative evner.

- Styrke kursisternes demokratiske forståelse gennem åndsfrihed, ligeværd og demokrati
- Styrke kursisternes forudsætninger for aktiv medvirken i et demokratisk samfund.
- Bidrage til, at kursisterne kan handle i en lokal og global sammenhæng

Da mange kursister har læsehandicap, ud over at være udfordret på basale kompetencer, er det vigtigt, at FVU og OBU vedbliver at være såvel et tilbud i sig selv som et supplement til den øvrige undervisning på VUC.

VUC i et forandret uddannelsesbillede – nye muligheder og skærpet fokus

Når Den Forberedende Grunduddannelse træder i kraft 1. august 2019, efterlader den et VUC som på mange måder er forandret. Forandringen giver mulighed for igen at skærpe og sætte fokus på udvikling af det voksenpædagogiske læringsmiljø og samtidig på et udvidet og intensiveret samarbejde med andre uddannelsessektorer (erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser herunder HF) samt ikke mindst virksomheder, kommuner og faglige organisationer.

Forandringen kommer også til at kunne ses i forhold til kursistsammensætningen og de fag/fagpakker og uddannelser det enkelte VUC fremover kommer til at udbyde. Der vil blive øget fokus på kursister med dansk som andetsprog, kursister der vil bruge VUC som springbræt til fx EUD og HF og andre gymnasiale uddannelser, kursister der vil øge deres tilknytning til – og mobilitet på arbejdsmarkedet m.m.

Lærerkvalifikationer

For at kunne undervise på AVU skal man i dag have gennemført uddannelsen til lærer i folkeskolen med det pågældende fag som linjefag eller tilsvarende kvalifikationer. Tilsvarende gør sig gældende for lærere, der skal undervise i dansk som andetsprog, hvor læreren skal have gennemført uddannelsen til underviser i dansk som andetsprog for unge og voksne eller have tilsvarende kvalifikationer. Uddannelsesforbundet mener, at det er vigtigt at fastholde disse lærerkvalifikationskrav for at sikre den høje grad af professionalisme, der kendetegner AVU i dag.

Derudover fordrer nye udbud på AVU en skærpet efteruddannelsesindsats ift. at styrke lærernes almene og faglige kompetencer, bl.a. ift. voksenpædagogik, nye fleksible tilrettelæggelsesformer, dansk som andetsprog, hvor faget skal tænkes ind pædagogisk og didaktisk i alle fag; undervisning på arbejdspladsen samt udvikling af undervisningsmaterialer i relation hertil. Endvidere er der fortsat brug for efteruddannelse ift. kursistgrupper med særlige behov såvel psykisk som fysisk, for at disse grupper bedst muligt kan profitere af og blive integreret i undervisningen.

Nye tider – nye kerneydelser på VUC

AVU-forløb og dansk som andetsprog

Gruppen af tosprogede kursister vil øges. Det fordrer, at den almene uddannelse på VUC i højere grad end for nuværende udbyder en målrettet uddannelse til netop denne gruppe af kursister. Desuden bør VUC-tilbuddet målrettes den gruppe af voksne med anden etnisk herkomst, som ellers aldrig får chancen for at få en uddannelse. De har fx opbrugt deres rettigheder på danskuddannelserne. Her bør VUC i fremtiden udbyde forløb, som kan kvalificere kursister med dansk som andetsprog også i andre fag end dansk (ufaglærte, kortuddannede, erhvervsuddannede m.fl.). VUC bør desuden, i det omfang det er muligt, udbyde AVU-forløb, der er målrettet de flersprogede kursister, der ønsker at fortsætte direkte videre på HF eller andre gymnasiale uddannelser.

EUD-overgangskravene i centrum

I en tid med fokus på EUD-adgangskrav er det vigtigt at sikre, at borgere, der søger optagelse på EUD/EUX, kan opfylde overgangskravene på de valgte uddannelser. VUC kan tilbyde kurser i almene fag, så det sikres, at deltagerne, uanset om de vælger den ene eller den anden erhvervsuddannelse eller vælger om undervejs, kan klare overgangskravene. Dette bør ske samtidig med, at der holdes fokus på det kompetente menneske og ikke kun de kompetencer, den enkelte har. Også her er aktivt medborgerskab med alle dets nuancer en integreret del af forløbet.

Springbræt til HF

Der har de seneste år været massiv fokus på at få flere unge og voksne ind på erhvervsuddannelserne og med god grund. Men Uddannelsesforbundet mener, at der også samtidig fortsat skal være fokus på de kursister, der ønsker en kort- mellem- eller lang videregående uddannelse. Derfor bør VUC'erne også, og måske i endnu højere grad end nu, tilgodese de AVU-kursister, der ønsker og også er i stand til at gå direkte videre på HF eller andre gymnasiale uddannelser efter endt AVU-forløb. Vi anbefaler derfor, at man opretter deciderede klasser på FED- eller ED-niveauer som "springbræt til HF". Derudover skal VUC'erne også benytte sig af muligheden for, at man kan kombinere HF med et enkelt fag på AVU, da nogen kursister har brug for at opkvalificere sig i et specifikt fag, inden de evt. fortsætter med faget på HF-niveau.

Erhvervslivet og fagforeninger i alment perspektiv

AVU på VUC kan spille en væsentlig rolle i forhold til at bidrage til det kompetenceløft, som sikrer jobfastholdelse for medarbejdere og medlemmer, der risikerer ikke at udvikle sig i samme grad, som deres job gør.

I trepartsforhandlingerne omkring VEU-indsatsen har der været et særligt fokus på almene kompetencer – FVU læse-, skrive-, regning samt engelsk- og it-færdigheder hos medarbejdere, idet udviklingen af de almene kompetencer også her ses som en forudsætning for udvikling af de fag-faglige kompetencer. Tilbuddet til virksomheder, fagforeninger og medarbejdere skal være præget af fleksibilitet og anvendelsesorientering, men også af arbejdet med de kompetencer, der udgør fundamentet i arbejdet i selvorganiserende team og ansvar for eget arbejde.

Kommunerne

I kommunerne er der en gruppe af borgere, der er udfordret på forskellige parametre, såvel fagligt som socialt og personligt. I kraft af at VUC har en stor ekspertise i undervisning i de almene fag, kan denne gruppe af borgere profitere af undervisning, hvis den foregår med udgangspunkt i en helhedsorienteret indsats, hvor den almene undervisning foregår i et samspil med andre professionelle aktører fx på det sociale felt. Også i relation til kommunernes tilbud til ledige borgere kan VUC i fremtiden tilbyde målrettet uddannelse. Her tænker Uddannelsesforbundet særligt på kurser under overskriften 3D - Dygtiggørelse, Dynamik, Dannelse - eller Dynamisk dannende dygtiggørelse. Kurserne kan målrettes jobparate borgere, men kan også skræddersys til indsatsparate ledige og tilrettelægges som en kombination af fx uddannelse, behandling og virksomhedspraktik og i samarbejde med andre aktører.

Ordblinde i et alment perspektiv

På et arbejds- og uddannelsesmarked, der i højere og højere grad baserer sig på skriftlig kommunikation vil det være afgørende, at VUC fortsat udbyder og løbende udvikler særligt tilrettelagte forløb til kursister med varierende grader af dysleksi.

I en hverdag med stadigt stigende krav til den enkeltes læse- og afkodningsevne, og hvor hver 6. dansker har svært ved at læse en simpel manual, vil behovet for denne type særligt tilrettelagte undervisning være i vækst. Det gældende retskrav garanterer den ordblinde en individuelt tilrettelagt og kompenserende undervisning, hvilket VUC igennem årene har haft stor succes med. Derudover har VUC i de seneste år haft deciderede klasser for ordblinde, hvor ordblinde er blevet undervist

i almene fag, fx engelsk, hvor undervisningen er kombineret med OBU. Såvel individuel, kompenserende OBU som OBU kombineret med holdundervisning i almene fag for ordblinde, mener Uddannelsesforbundet, at man bør fastholde og udvikle.

Forslag til nye fagpakker

Klar, parat, Go!

Klar, parat, Go! er et tilbud til uddannelsesfremmede voksne, der har brug for almen uddannelsesintroduktion, før de vil kunne påbegynde og gennemføre en almen eller erhvervsrettet uddannelse.

"Danmark i dit perspektiv"

"Danmark i dit perspektiv" er et tilbud med en kombination af samfundsfag, historie, samarbejde og kommunikation, it, dansk som andetsprog/dansk, hvor fokus er på aktivt medborgerskab til borgere med dansk som andetsprog, men tilbudet kan også med fordel bruges til borgere med lyst til og behov for et bredere kendskab til demokratiske processer og systemer samt deres oprindelse og historiske udspring.

Høring om VUC's fremtid • 13. marts 2019

Uddannelses
forbundet